

Flora

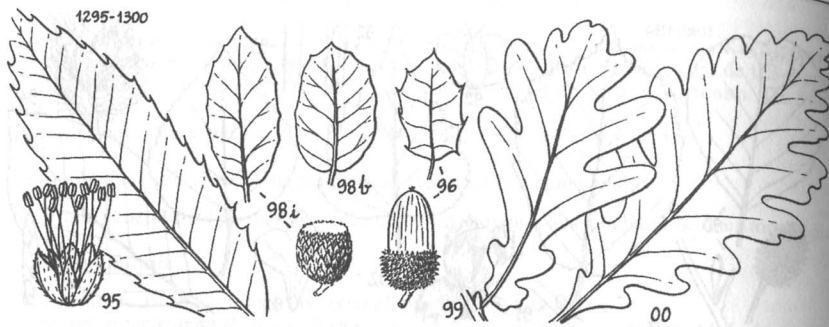
MANUAL DELS
PAÏSOS CATALANS

ORIOR DE BOLÒS • JOSEP VIGO
RAMON M. MASALLES • JOSEP M. NINOT

Pòrtic

3a EDICIÓ
REVISADA I
AMPLIADA

72 FAGÀCIES

- ‡ Fulles subenteres, primes i translúcides, amb el marge llargament ciliat; 2-3 fruits (fages) trígons, tancats dins un involucre quadrivalve cobert d'espines no vulnerants; gemmes fusiformes, llargues **348 Fagus**
- ‡ Fulles netament dentades o lobades (rarament enteres i, en aquest cas, coriàcies i opaques); fruits no trígons; gemmes ovoides
 - ★ Aments masculins erectes, amb les flors femenines a la base; 1-3 fruits (castanyes) tancats dins d'un involucre espinós; fulles de 10-25 cm, fortament serrades i amb les dents aristades **349 Castanea**
 - ★ Aments masculins pènduls; flors femenines en inflorescències separades; fruits (glans) amb un involucre hemisfèric (cúpula) només a la base; fulles de (1,5)4-12(18) cm (si tenen les dents aristades fan menys de 10 cm) **350 Quercus**

348 Fagus L.

1294 F. sylvatica L.; faig - Gran arbre de capçada ampla; gemmes d'1,5-3 cm; fulles ovades, de 4-10 cm, amb 5-7 nervis paral·lels a cada costat; 8-12 estams; fruits de 10-18 mm, d'un bru lluent. MP c. 20-40 m. III-V.

Fa boscs. Est. montà plujós. *Fagion*. PCat: Pirineus i t. olositànic, auso-segàrric E i catalanífic N (i S). (300)500-1800(2000). c. — Eur.

349 Castanea Mill.

1295 C. sativa Mill.; castanyer - Arbre corpulent d'escorça bruna, fissurada; capçada ampla; fulles oblongo-lanceolades, agudes, glabres; aments masculins de 10-20 cm; fruits de 2-3,5 cm. MP c. 15-35 m. V-VII.

Boscs caducifolis (introduït en temps antics i naturalitzat). Si. Est. montà i munt. medit. (i contr. medit. plujoses). PCat: Pirineus i t. olositànic i catalanífic N-C. PVal: T. catalanífic S i serrànic. 70-1400 m. r (c al nord-est del PCat). — Introd.: Submed.

350 Quercus L.

El caràcter híbridogènic de molts dels nostres roures és causa de llur variabilitat morfològica, que en dificulta sovint la determinació

- ‡ Fulles persistents, verdes tot l'any, molt coriàcies, enteres o amb petites dents espinoses
 - ★ Fulles verdes i glabres en ambdues cares; cúpula del fruit coberta d'esquames llargues i rígides, patents **1296 Q. coccifera**
 - ★ Fulles tomentoses i en general grises o blanquinoses al revers
 - † Tronc i branques coberts d'una capa gruixuda de suro; esquames de la cúpula desiguals, les mitjanes i les superiors més llargues i ± patents **1297 Q. suber**
 - † Tronc i branques no coberts de suro; esquames de la cúpula totes ± iguals, curtes i aplicades **1298 Q. ilex**
- ‡ Fulles marcescents o caduques a l'hivern, blanques o poc coriàcies, fortament dentades o lobulades
 - + Branques novelles glaberrimes (rarament amb algun pèl); superfície inferior de les fulles adultes glabra o glabrescent, mai pruïnosa
 - Fulles de pecíol molt curt (< 5 mm), auriculades a la base; glans sobre un peduncle molt més llarg que els pecíols **1299 Q. robur**
 - Fulles amb pecíol de 15-25 mm, no auriculades, sovint cuneades a la base; glans subsèssils **1300 Q. petraea**
 - + Branques novelles piloses; superfície inferior de les fulles adultes tomentosa o pubescent o bé, si és glabrescent, glauca i pruïnosa
 - ↑ Fulles profundament pinnatífides o pinnatipartides, amb els lòbuls sinuats, cobertes de pèls asteriformes a l'anvers **1301 Q. pyrenaica**
 - ↑ Fulles lobulades o dentades, les adultes glabres o glabrescents a l'anvers
 - Fulles grans (6-18 cm), dentades i amb 8-16 nervis per banda, les joves densament cobertes de pèls fasciculats a la superfície inferior, les adultes pruïnoses al revers i únicament amb pèls rossencs a les bifurcacions dels nervis **1302 Q. canariensis**
 - Fulles més petites (3-12 cm), amb el revers cobert de pèls persistents, mai pruïnós
 - * Fulles de 4-12 cm, ± blanques, amb lòbuls profunds i ordinàriament obtusos, cobertes al revers de pèls relativament llargs, lanuginosos **1303 Q. pubescens**
 - * Fulles de 3-7 cm, rígides, dentato-lobulades, amb lòbuls molt poc profunds i generalment aguts, cobertes al revers de pèls asteriformes curts i aplicats **1304 Q. faginea**

1296 Q. coccifera L. subsp. *coccifera*; garric, coscoll - Arbust d'escorça prima, no clivellada; fulles d'1,5-4 cm, ± ondulades i amb dents espinoses; gla grossa, molt amargant, de vegades completament amagada dins la cúpula. NP(MP) p. 0,5-2(4) m. IV-V. Garrigues i màquies. Contr. medit. *Quercetalia ilicis*. PCat i PVal: General. Ibal: Mallorca i Pitiüses. 0-1300 m. ccc (rr a les Balears). — Med. W.

1297 Q. suber L.; surera, suro - Arbre de capçada mitjanament densa i fullatge d'un verd grisenc; fulles de 3-7 cm, ovato-oblongues, amb l'amplada màxima al terç inferior, dentades o subenteres; glans amargants. MP p. 5-15 m. IV-V.

Fa boscs clars. Si. Contr. medit. PCat: Pirineus E (i C) i t. ruscínic i catalanífic N-C. PVal: T. catalanífic S, serrànic, mediovalentí i diànic. Ibal: Rarament cultivat a Menorca. 0-1200 m. c. — Med. W.